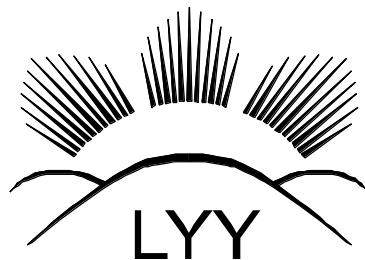

Lapin yliopiston ylioppilaskunta

OPIKELIJAN
OIKEUSTURVAOPAS

1. Johdanto	3
2. Yhden korkeakoulupaikan säännös	3
3. Opinto-oikeus.....	4
4. Opiskeluajat.....	5
5. Opintojaksojen suorittaminen ja arvostelu.....	7
6. Opintosuoritusten arvostelun oikaiseminen ja opintojen korvaavuuspäätöksen oikaiseminen.....	8
7. Aiemmin hankittu osaaminen ja korvaavuudet.....	9

1. Johdanto

Yleiset käytännöt opiskelijan opintasuorituksiin ja opiskelijan oikeusturvaan liittyen määritellään näitä koskevassa erillisessä [johtosäännössä](#). Tiedekunnilla on mahdollisuus soveltaa johtosääntöä opetussuunnitelmien mukaisiin opintasuorituksiin. Opintosuoritukseksi luetaan *väitöskirja, lisensiaattitutkimus, maisterin ja kandidaatin tutkintoihin kuuluvat tutkielmat, opetussuunnitelmaan sisältyvät kirjalliset tai suulliset kuulustelut, esitelmät tai taiteelliset opintosuoritukset*.

2. Yhden korkeakoulupaikan säännös

Opiskelija voi ottaa vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan samana lukuvuonna alkavasta koulutuksesta. Tarkoituksena on, että mahdollisimman moni saa korkeakoulupaikan. Korkeakoulututkintoja ovat yliopistojen alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot sekä ammattikorkeakouluissa suoritettavat ammattikorkeakoulututkinnot ja ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

Säännöksen toteutuksessa keskeinen rajaus on nimenomaan lukuvuosi (1.8.–31.7.): säännös ei estä sinua ottamasta vastaan toista korkeakoulututkintoon johtavaa opiskelupaikkaa jonain muuna lukuvuonna alkavasta koulutuksesta. Vaikka siirtäisit opintojen aloittamista vuodella tai keskeyttäisit opintosi, et voi silti vastaanottaa toista opiskelupaikkaa samana lukuvuonna alkaviin opintoihin.

Säännöksen toteutumista seurataan yliopistojen hakija- ja opinto-oikeusrekisterin (HAREK) sekä ammattikorkeakoulujen hakija- ja opiskelupaikkarekisterin (AMKOREK) avulla. Rekistereitä ylläpitää Opetushallitus. Sinulla on oikeus tarkastaa itseäsi koskevat rekistereihin tallennetut tiedot. Pyyntö on tehtävä kirjallisesti. Voit tarkastaa itseäsi koskevat tiedot siitä korkeakoulusta, johon olet hakenut tai tullut valituksi. Mikäli olet hakenut useampaan kuin yhteen korkeakouluun, voit tarkastaa tietosi rekisterinpitäjältä. Rekistereistä voidaan luovuttaa tietoja opetusviranomaisille, Tilastokeskukselle, Kansaneläkelaitokselle, työvoimaviranomaisille ja opiskelijaterveydenhuollon järjestäjille. Sen lisäksi rekisterinpitäjä voi luovuttaa rekisteristä hakijan suostumuksella nimi- ja osoitetietoja myös koulutusta koskevaa tiedottamista ja markkinointia varten. Henkilötietojen käsittelyä koskevaa tietoa löydät tietosuojavaltuutetun kotisivuilta (www.tietosuoja.fi).

Uuden yliopistolain astuessa voimaan (1.1.2010), opiskelija voi vastaanottaa yhden korkeakouluopiskelupaikan per lukukausi.

3. Opinto-oikeus

Kandidaatti- ja maisteritutkinnot:

Suomen yliopistoissa on käytössä kaksiportainen tutkintorakenne. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että ensin on suoritettava alempi korkeakoulututkinto ja tämän jälkeen ylempi korkeakoulututkinto.

Alempi korkeakoulututkinto, kandidaatin tutkinto, on pääsääntöisesti kolmivuotinen ja sitä seuraava ylempi korkeakoulututkinto, maisterin tutkinto, kaksivuotinen. Lapin yliopiston uudet opiskelijat saavat opinto-oikeuden pääsääntöisesti suoraan myös ylempään korkeakoulututkintoon.

Pääaineen vaihtaminen

Jos opiskelija haluaa vaihtaa pääainetta kokonaan eri tiedekunnassa olevaan pääaineeseen, tulee opiskelijan ota yhteyttä tiedekunnan opintopäällikköön. Käytännöt vaihtelevat tiedekunnittain. Joissakin tapauksissa vaihtaminen voi vaatia valintakokeeseen osallistumista, joissakin riittää kirjallinen anomus. Taiteiden tiedekunta ja Kasvatustieteiden tiedekunnassa luokanopettajakoulutus vaatii aina valintakokeeseen osallistumista.

Kandidatututkinnon jälkeen opiskelija voi vaihtaa pääainetta joko tiedekunnan sisällä tai toiseen tiedekuntaan tai suorittaa maisteritutkinnon jossain toisessa yliopistossa.

Sivuaineet:

Lapin yliopistossa on vapaa sivuaineoikeus. Sivuaineopinnoissa suoritetaan yleensä jonkin oppiaineen perus- ja aineopintoja. Perusopintoihin sisältyy tietty määrä pakollisia ja vapaavalintaisia opintoja. Sivuaineopintojen suunnittelussa sinua ohjaavat opintopäälliköt, opettajatuutorit, opettajat sekä työelämä- ja rekrytointipalvelut (Rekry). Lapin yliopiston sivuaineisiin pääset tutustumaan [täältä](#).

Sivuaineita voit valita myös muista suomalaisista ja ulkomaisista yliopistoista JOO- opintojen avulla. JOO- lyhenteellä tarkoitetaan joustavaa opinto-oikeutta eli opiskelijan mahdollisuutta suorittaa erillisiä opintoja toisessa yliopistossa. JOO- opiskelu on yliopiston perus- ja jatkotutkintoon tähtäävää sivuaineopiskelua. Opinnoilla pyritään laajentamaan kotiyliopiston opetustarjontaa ja edistämään tutkinnon suorittamista. Lapin yliopiston osalta lisätietoja JOO- opiskelusta löytyy [täältä](#).

- ➔ Verkko-opiskelusta kiinnostuneiden kannattaa tutustua [Suomen virtuaaliyliopiston](#) tarjoamiin mahdollisuuksiin ja palveluihin.
- ➔ [Lapin kesäyliopiston](#) kautta sinulla on mahdollisuus liittää myös muiden yliopistojen opintoja tutkintoosi. Kesäyliopiston opinnot ovat maksullisia.

Avoin yliopisto ja PIA- opinnot:

Avoin yliopisto-opetus on avointa kaikille halukkaille iästä ja pohjakoulutuksesta riippumatta. Valtaosa avoimen yliopiston opiskelijoista opiskelee lisätäkseen yleissivistystään tai kehittääkseen ammattitaitoaan. Nuoret tähtäävät muita opiskelijaryhmiä useammin tutkinto-opintoihin. He tutustuvat avoimessa yliopistossa yliopisto-opintoihin tai valmentautuvat valintakokeeseen.

Suoritettuasi avoimessa yliopistossa tiedekuntien valintaperusteissa määrätyt opinnot voit hakeutua tiettyihin koulutusohjelmiin avoimia yliopisto-opintoja suorittaneiden kiintiössä ilman valintakoetta. Voit hakea opinto-oikeutta myös valintakokeen kautta, jolloin voit saada joissakin tapauksissa lisäpisteitä avoimen yliopiston opinnoista. Lisätietoa saat tästä valintaoppaasta kunkin tiedekunnan valintaperusteiden kohdalta.

Lapin yliopiston tutkinto-opiskelijoille lukukausien aikainen opiskelu on maksutonta edellyttäen että opetusryhmissä on tilaa.

PIA- opinnot

Ilta- ja viikonloppuopintojen tarjontaa täydentää perusopetukseen integroitu avoin yliopisto-opetus (PIA- opinnot). PIA- opinto-oikeus mahdollistaa osallistumisen tutkinto- opiskelijoille järjestettävään päiväaikaiseen opetukseen. PIA- opinto-oikeus myönnetään yksittäisiin arvosanoihin ja opintojaksoihin edellyttäen, että opetusryhmissä on tilaa.

4. Opiskeluajat

[Opintoaikoja rajaava laki](#) astui voimaan 1. elokuuta 2005. Laki koskee opiskelijoita, jotka ovat saaneet tutkinnonsuoritusoikeuden 1.8.2005 tai sen jälkeen. Laki ei koske niitä opiskelijoita, jotka ovat saaneet tutkinnonsuoritusoikeuden ennen 1.8.2005 ja ovat siirtyneet vanhasta uuteen tutkintojärjestelmään.

Opintoaikoja rajaava laki toi mukanaan uuden kaksiportaisen tutkintorakenteen. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että ensin on suoritettava alempi korkeakoulututkinto ja tämän jälkeen halutessa ylempi korkeakoulututkinto.

Tutkinnoille on säädetty tavoiteaika

- **Alemman korkeakoulututkinnon** suorittamisen tavoiteaika on kolme lukuvuotta (3 vuotta). Opiskelijalla, joka on otettu pelkästään alemmaa korkeakoulututkintoa opiskelemaan, on oike-

us suorittaa tutkinto viimeistään yhtä vuotta sen tavoiteaikaa pidemmässä ajassa.

- **Ylemmän korkeakoulututkinnon** suorittamisen tavoiteaika on kaksi lukuvuotta (2 vuotta).
Opiskelijalla, joka on otettu pelkästään ylempää korkeakoulututkintoa opiskelemaan, on oikeus suorittaa tutkinto viimeistään kahta vuotta sen tavoiteaikaa pidemmässä ajassa.
- **Alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon** suorittamisen yhteenlaskettu tavoiteaika on viisi lukuvuotta (5 vuotta).
Opiskelijalla, joka on otettu opiskelemaan sekä alempaa että ylempää korkeakoulututkintoa, on oikeus suorittaa tutkinnot viimeistään kahta vuotta niiden tavoiteaikaa pidemmässä ajassa, eli seitsemässä vuodessa.
- Tavoiteajat on kuvattu seuraavassa [kaaviossa](#). → kaavio kuvaamaan!
- Opiskelijalla on lain mukaan oikeus ilmoittautua poissaolevaksi enintään neljäksi lukukaudeksi (yhteensä kaksi vuotta) ilman, että poissaoloaikaa lasketaan tutkinnon suorittamisajaksi.

Tutkinnon lain sallimaan suorittamisaikaan ei lasketa:

- vapaaehtoista asepalvelusaikaa tai asevelvollisuuden suorittamisaikaa
- äitiys-, isyys- tai vanhempainloma-aikaa
- korkeintaan kahden lukuvuoden (neljän lukukauden) muuta poissaoloa, jonka ajaksi opiskelija on ilmoittautunut poissaolevaksi

Opiskelija ilmoittaa lakiperusteisen poissaolon syyn poissaoloilmoittautumisen yhteydessä tai opiskeluaajan päättymisen lähestyessä opiskelupalveluihin. Poissaoloilmoituksen yhteydessä esitetään tarvittavat todistukset.

Jos tutkinto ei valmistu lain sallimassa suorittamisajassa, opiskeluoikeuteen voi hakea lisäaikaa.

Tiedekunta voi myöntää lisäaikaa enintään kaksi (2) vuotta opintojen loppuun saattamiseksi opiskelijalle, joka ei ole suorittanut opintojaan säädetyssä ajassa. Edellytyksenä on, että opiskelija esittää tavoitteellisen ja toteuttamiskelpoisen valmistumissuunnitelman opintojen saattamiseksi loppuun. Lisäaikaa myönnettäessä otetaan huomioon opiskelijan henkilökohtainen elämäntilanne. Lisäaika myönnetään aina määrääjäksi, vähintään yhdeksi ja enintään neljäksi lukukaudeksi.

Opiskelija voi seurata jäljellä olevaa tutkintokohtaista opiskeluaikaansa [WebOodista](#).

5. Opintojaksojen suorittaminen ja arvostelu

Lapin yliopiston opetus- ja tutkintokieli on suomi, joka on määritelty yliopiston johtosäännössä. Opiskelijalla on oikeus käyttää kuulusteluissa suomen kieltä, ellei kuulusteltavan aineen laatu muuta edellytä. Opetussuunnitelmassa voidaan vapaaehtoisten kurssien osalta määrätä kuulustelukieleksi muu kuin suomen kieli. Opiskelijan oikeudesta käyttää kuulusteluissa ja kokeissa muuta kieltä päättää tiedekunta. Lapin yliopistossa niin sanottuna kirjoittamattomana pääperiaatteena on ollut, että kuulustelut suoritetaan opetuskielellä.

Opintosuoritusten arviointi ja hyväksiluku perustuu yliopistolakiin. Yksityiskohtaisemmin opintojaksojen suorittaminen ja arvostelu määritellään jokaisen tiedekunnan voimassa olevassa opetussuunnitelmassa. Yleisen linjauksen tähän antaa kuitenkin [opintosuorituksia ja opiskelijan oikeusturvaa koskeva johtosääntö](#):

6. luku – Opintosuoritusten arvostelu ja tulosten julkistaminen

- *Opintosuoritukset arvostellaan opetussuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Tulokset julkistetaan viimeistään neljän viikon kuluttua kuulustelusta. Milloin tulosta ei voi pätevästä syystä ilmoittaa määräajassa, on tästä sekä uudesta julkistamisajankohdasta ilmoitettava ennen määräajan päättymistä. Opintosuoritukset julkistetaan Weboodissa, mutta tiedekunnat voivat halutessaan käyttää ilmoitustauluja.*
- *Kesäkuun 1. päivän ja elokuun 31. päivän välisenä aikana järjestettyjen kuulustelujen tulokset voidaan julkistaa edellä mainittua pidemmän ajan kuluttua, kuitenkin viimeistään neljän viikon kuluttua elokuun kuulustelusta.*
- *Opiskelijoille on turvattava mahdollisuus saada tietoja arvosteluperusteiden soveltamisesta itseensä ja tutustua opintosuoritukseensa. Opiskelijalla on oikeus omalla kustannuksellaan saada jäljennös suorituspapereistaan. Yliopistoasetuksen 16 §:n mukaan kirjalliset tai muulla tavoin tallennetut opintosuoritukset on säilytettävä kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta.*
- *Tiedekuntaneuvosto määrää maisterin tutkinnon tutkielman tai vastaavan opintosuorituksen tarkastamista varten vähintään kaksi (2) tarkastajaa. Tarkastajien on annettava lausuntonsa kohtuullisessa ajassa siitä, kun työ on jätetty tarkastettavaksi.*

Opintosuoritusten arviointi

Yleinen käytäntö opintosuoritusten arvioinneissa on seuraava:

Opintojaksot / opintosuoritukset arvostellaan kolmella eri asteikolla:

- hyväksytty, hylätty korjattavaksi, hylätty
- välttävä, tyydyttävä, hyvä, kiitettävä tai erinomainen
- 5-1/hylätty
 - o Numeraalisessa arvioinnissa käytetään vain kokonaislukuja. Pyöristäminen tapahtuu normaalien pyöristämissääntöjen mukaisesti.

Kandidatason tutkielma: 5-1/hylätty

Pro gradu– tutkielma: Approbatur, Lubenter approbatur, Non sine laude approbatur, Cum laude approbatur, Magna cum laude approbatur, Eximia cum laude approbatur tai Laudatur.

Tiedekunnilla voi kuitenkin olla poikkeavia käytäntöjä. Tarkista miten opintosuoritusten arviointi tapahtuu tiedekunnassasi opinto-oppaasta tai seuraavasta [kaaviosta](#).

6. Opintosuoritusten arvostelun oikaiseminen ja opintojen korvaavuuspäätöksen oikaiseminen

Opintosuorituksia ja opiskelijan oikeusturvaa koskevassa johtosäännössä on kerrottu, miten tulee toimia, jos opiskelija ei ole tyytyväinen opintosuorituksen arvosteluun tai opintojen korvaavuuspäätökseen.

8. luku – Oikaisumenettely

- *Opintosuorituksensa arvosteluun ja opintojen korvaavuuspäätökseen tyytymätön opiskelija voi pyytää siihen suullisesti tai kirjallisesti oikaisua päätöksen tehneeltä opettajalta ja maisterin tutkintoon kuuluvan tutkielman tai vastaavan opinnäytteen arvostelusta kirjallisesti tiedekunta-neuvostolta.*
- *Oikaisupyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada kuulustelun yksityiskohtaiset tulokset sekä arvosteluperusteiden soveltaminen tai päätös korvaavuudesta omalta kohdaltaan tietoonsa. Mikäli opettaja ei ole määräaikana tavoitettavissa, kirjallinen oikaisupyyntö voidaan jättää tiedekunnan kansliaan. Opettajan tulee antaa oikaisupyyntöön tekemänsä hylkäävä päätös kirjallisesti opiskelijan sitä pyytäessä.*
- *Opintosuorituksen arvostelua koskevaan oikaisupäätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta tutkintolautakunnalta. Korvaavuuspäätökseen haetaan muutosta tiedekuntaneuvostolta tai opetusneuvostolta. Korvaavuuspäätökseen voi hakea vielä muutosta tutkintolautakunnalta.*

Muutosta opiskelija voi hakea 14 päivän kuluessa siitä, kun on saanut päätöksestä tiedon.

- *Tutkintolautakunnasta määrätään Lapin yliopiston johtosäännössä.*
- *Yliopistoasetuksen 18 §:n mukaisesti ennen väitöskirjan, lisensiaatintutkimuksen ja näitä vastaavan opin- ja taidonnäytteen arvostelua on tekijälle varattava tilaisuus vastineen antamiseen esitarkastajan, tarkastajan tai vastaväittäjän lausunnosta. Tässä momentissa mainittujen opintosuoritusten arvostelusta asianosainen voi tehdä oikaisuopyynnön 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tutkintolautakunnalle.*
- *Tutkintolautakunnan päätökseen ei enää saa hakea muutosta valittamalla (Yliopistolaki (1997/645)).*

Opintosuorituksesta tulee olla lopullinen arvosana. Opintosuorituksia ovat myös kandidaatin, maisterin, lisensiaatin ja tohtorin tutkintoon liittyvät tutkielmat.

7. Aiemmin hankittu osaaminen ja korvaavuudet

Aiemmin hankittu osaaminen ja sen tunnistaminen sekä tunnustaminen (AHOT) tarkoittaa käytännössä korvaavuuksien hyväksymistä eli aiempien ja muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemista joko kandidaatin tai maisterin tutkintoon. Myös muunlaisen osaamisen tunnustaminen ja siitä hyvittäminen opetussuunnitelmassa voi olla hyväksi luettavissa tiedekunnan linjausten mukaisesti.

Lapin yliopistolla ei ole vielä yhteistä linjausta AHOT- käytännöille, joten jokaisessa tapauksessa on syytä kääntyä tiedekunnan tai erillislaitoksen puoleen. Tiedekuntien opinto-oppaista löytyy kuitenkin yleiset määritelmät korvaavuuskäytäntöihin. Opintopäälliköt, amanuenssit tai oppiaineen vastuopettajat ovat henkilöitä, joiden kanssa korvaavuuksista kannattaa keskustella. Tiedekuntien toimintatavat löytyvät myös opinto-oppaista.

Suomen yliopiston rehtoreiden neuvosto, yhteistyössä ammattikorkeakoulujen ja työmarkkinajärjestöjen kanssa, on laatinut valtakunnalliset suositukset aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen menettelytavoista. Lapin yliopisto päättää niiden huomioonottamisesta ja soveltamisesta omilla koulutusaloillaan autonomiansa puitteissa. Suositukset ovat luettavissa http://www.ctors-council.helsinki.fi/raportit_ja_julkaisut/AHOT_raportti_2009.pdf

Lähteet:

Lapin yliopiston [www-](#) sivut

[Opintasuorituksia ja opiskelijan oikeusturvaa koskeva johtosääntö](#)

[Lapin yliopiston opinto-opas 2009](#)